

Skoleutvikling i Fosen-regionen

Rapport fra ekstern vurdering
på Brandsfjord skole i uke 10, 2022

Vurderingstema:
«Lesing og skriving i alle fag»

Innhold

☐

I. Forord	3
	3
Ekstern skolevurdering – et verktøy for skoleutvikling	4
II. Fakta om skolen	6
III. Valg av hovedutfordring	7
IV. Framtidsbilde	7
V. Tegn på god praksis og praksis som kan bli bedre	9
VI. Etterord	15
Vedlegg A. Tidsplan og aktiviteter	19
<u>Vedlegg B.</u> Ståstedsanalyse og Organisasjonsanalyse	20
Dokumentanalyse	20
<u>Vedlegg C.</u> Samtaleguider	20

I. Forord

Vi vil starte med å takke elever, ansatte, ledelse og foresatte ved Brandsfjord skole for ei lærerik og trivelig vurderingsuke.

Vi har møtt fine og åpne elever og foresatte, engasjerte og faglig dyktige ansatte, og en ledelse som har lagt til rette for et godt opphold, gode samtaler og observasjoner.

Elevarbeider er utstilt i klasserom og fellesareal, noe som er med på å synliggjøre hva elevene jobber med, og understreker at arbeidet de gjør er verdsatt. Det er fint for besøkende å se noe av det elevene arbeider med på skolen.

Vi håper at vårt bidrag kan være med på å bringe dere videre dit dere ønsker, slik at dere kan fortsette å videreutvikle det gode arbeidet ved skolen.

Med vennlig hilsen.

Narve J. Langmo og Hege Eriksen, eksterne skolevurderere, Fosen regionråd

Marthe Lønnum, Vibeke Lorentzen og Thomas Dahl, veiledere NTNU

Ekstern skolevurdering – et verktøy for skoleutvikling

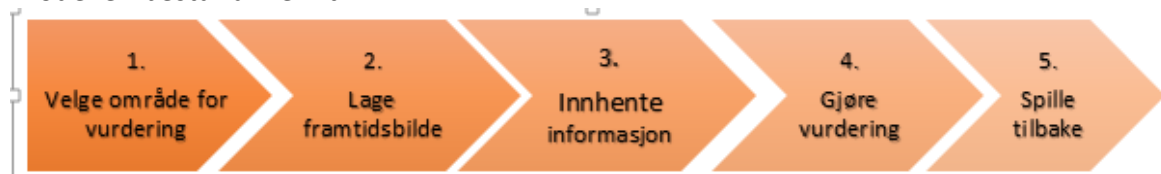
Hva er ekstern skolevurdering?

Ekstern skolevurdering er et verktøy for skoleutvikling.

Forskrift til opplæringsloven, kapittel 2, §2-1 om skolebasert vurdering, sier at alle skoleeiere er pålagt å ha et system for vurdering av skolens virksomhet, internt eller eksternt. I forskriften nevnes det ikke hvordan den skolebaserte vurderingen skal gjennomføres, men en av måtene er ekstern vurdering. Dette verktøyet blir brukt i mange kommuner og regioner for å forsterke utviklingsarbeidet på skolene.

Fosen-regionen bygger denne vurderingsmodellen på en tilpasset versjon av Hardanger/Voss-regionen sin skolevurderingsmetodikk.

Modellen består av fem trinn:

Ståstedsanalysen

Før den eksterne skolevurderingen har skolen gjennomført ståstedsanalysen, et analyseverktøy som hjelper skoleeiere og skolene med å kartlegge hvilke områder som bør utvikles. Dette verktøyet tar utgangspunkt i kvalitetsindikatorer som nasjonale prøver, elevundersøkelsen og andre undersøkelser som brukes lokalt. Ut fra analysen av disse resultatene og eventuelt andre undersøkelser, valgte skolen tema for den eksterne skolevurderingen: *(Sett inn tema for skolevurderingen her)*

Vurderingsrapporten

Vurderingen tar utgangspunkt i et «Framtidsbilde» for skolen. I dette framtidsbildet beskrives kvalitetsmål for skolen innenfor vurderingstemaet. I tillegg til kvalitetsmålene, er det satt opp konkrete utsagn om hva som kjennetegner god praksis. Disse tegnene er basert på lov- og regelverk og god pedagogisk praksis, samt at det er selve kjernen i vurderingsprosessen og viser idealbildet for skolens ønskede praksis innenfor vurderingstemaet.

Et bredt spekter av interessenter har uttalt seg om skolens nåværende praksis i forhold til tegnene på god praksis. Det er gjennomført observasjoner i klassene og i skolemiljøet og vurdererparet har hatt tilgang til dokumenter av betydning for den vurderinga som er gjennomført. I tillegg har vurdererne innhentet informasjon fra skoleledelsen, lærere, elever, foreldre og eventuelt annet personale.

Selve vurderingsuka har vart i fire dager, og siste dag av vurderinga ble denne rapporten lagt fram med funnene for skolen. Rapporten trekker fram tegn på god praksis og tegn på praksis som kan bli bedre for skolen. Funnene og analysene i rapporten skal være til hjelp i det videre arbeidet med det valgte temaet.

Det viktigste utviklingsarbeidet skjer på skolen når skolen sammen skal følge opp funnene og refleksjonene fra vurderingsuka og sammen jobbe med å bli en bedre skole.

Faglig grunnlag for ekstern vurdering

Kvalitetsarbeid og skolebasert vurdering skoleutvikling og organisasjonsutvikling

Om regionen:

17 skoler i 4 kommuner på Fosen har gått sammen om ekstern vurdering i lokalt vurderingsarbeid.

Indre Fosen, Osen, Ørland og Åfjord gjennomfører ekstern vurdering på tvers av kommunegrenser, gjennom en felles nedsatt vurderingsgruppe

Hvem er vurderingsgruppa?

10 personer i Fosen-regionen er engasjerte i vurderingsgruppa. De har bred pedagogisk bakgrunn og skal vurdere de 19 skolene som deltar. Hver skole skal i løpet av fire år bli vurdert.

To vurderere gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune. Fosen regionråd har ansvar for å koordinere ekstern skolevurdering i regionen.

II. Fakta om skolen

Brandsfjord barne- og ungdomsskole ligger i vakre omgivelser i Hofstaddalen, mellom Repptinden og Hofstaddalselva. Skolen ligger ved fylkesvei 715, sentralt mellom Roan, Osen og Åfjord.

Skolebygget huser både skole, SFO og barnehage. I tillegg eier Den norske kirke Brandsfjord kapell, som ligger i tilknytning til gymsalen. På grunn av skolens sentrale beliggenhet, er den mye brukt av lag og foreninger etter skoletid. Skolen har rikelig med plass utendørs: Uteområdet som inkluderer lekeplasser, drivhus, sykkelbane og ballbinge har status som nærmiljøanlegg. På skolens område ligger også to fotballbaner (grusbaner).

Skolen ble åpnet i 1962, som etterfølger av de små grendeskolen som hadde vært i bruk på Sumstad, Straum og Hofstad. Fra 1972 til 1981 var Brandsfjord skole også sentralskole for ungdomstrinnet i hele Roan kommune. Brandsfjord skolekrets og Vik-Bessaker skolekrets ble slått sammen fra august 2016.

Brandsfjord skole har 59 elever skoleåret 2021-2022. Skolen er en tredelt 1 - 10 skole.

III. Valg av hovedutfordring

Ut fra resultat av Ståstedsanalysen og Organisasjonsanalysen og andre identifiserte utviklingsområder kommer skole, skoleeier og veiledere frem til skolens hovedutfordring. Denne formuleres og blir utgangspunkt for den eksterne vurderingen.

Skolen har valgt vurderingstemaet *Lesing og skriving i alle fag* som følge av blant annet resultater av Ståstedsanalysen, de nasjonale prøvene og elevundersøkelsen.

IV. Framtidsbilde

Å vurdere vil her si å måle en nå-situasjon opp mot en idealtilstand. Her blir en slik idealtilstand kalt et framtidssbilde. Et framtidssbilde belyser temaet fra ulike sider og er knyttet til aktivitet. Framtidssbildet gjøres konkret ved å dele det inn i kvalitetsmål med tegn på god praksis. Skolens nåværende praksis blir vurdert opp mot dette bildet. Kvalitetsmål og tegn på god praksis på framtidssbildet skal henge nøye sammen med påstandene i ståstedsanalysen, organisasjonsanalysen og elevundersøkelsen. Framtidssbildet er utformet av vurderere, men skolen er involvert i arbeidet i forkant av vurderingsprosessen.

Skolen har godkjent at følgende skal være kvalitetsmål og tegn på god praksis på nettopp deres skole: **Lesing og skriving i alle fag på Brandsfjord skole.**

Kvalitetsmål	Tegn på god kvalitet
Elevperspektiv Elevene utvikler lese- og skriveferdigheter i alle fag	• Elevene får veiledning som bidrar til at de utvikler gode lese- og skriveferdigheter • Elevene opplever at de får lese og skrive i meningsfulle sammenhenger tilpasset sitt nivå • Elevene viser engasjement gjennom deltagelse og medvirkning i egen lese- og skriveopplæring • Elevene møter lesing og skriving i alle fag, og på fagenes premisser.
Lærerperspektiv Lærerne planlegger, gjennomfører og følger opp tilpasset lese- og skriveopplæring i alle fag	• Lærerne har en felles forståelse og felles mål for hva lese- og skriveopplæring er • Lærerne legger til rette for eksplisitt og variert lese- og skriveopplæring tilpasset ulike formål, lese- og skrivesituasjoner • Lærerne gir underveisvurdering i lese- og skriveprosessen. • Lærerne bidrar til å skape engasjement for lesing og skriving gjennom at elevene får medvirke i valg av tekster og vurderingsform
Skole-hjemperspektiv Skole og hjem samarbeider om elevenes utvikling i lesing og skriving i alle fag	• Lesing og skriving er tema på foreldremøter og hjem-skole samtaler på alle trinn. • Foresatte får informasjon om hvordan de best mulig kan motivere og støtte barna sine i lese- og skriveutviklingen gjennom hele skoleløpet. • Foresatte opplever lese- og skriveleksene som meningsfulle for sine barn • Foresatte opplever at de kan ta kontakt med skolen for å få informasjon om barnas lese- og skriveutvikling
Organisasjonsperspektiv Skolen som organisasjon legger til rette for at lærerne får økt sin kompetanse i å lede lese- og skriveopplæring i alle fag i samarbeid med kolleger og ledelse	• Skoleledelsen leder arbeidet med kompetanseutvikling, refleksjon og erfaringsutveksling innenfor lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter • Profesjonsfelleskapet samarbeider om elevenes lese- og skriveutvikling. • Skolen har et system for å følge opp resultater etter kartleggingsprøver og nasjonale prøver • Skolen legger til rette for fagsamarbeid som inkluderer lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag

V. Tegn på god praksis og praksis som kan bli bedre

Sammenstille og se mønster

Når alle data er samlet inn ved hjelp av ulike metoder, sammenstilles disse dataene. Vurdererne analyserer og vurderer informasjonen ved å speile den mot framtidsbildet (tegnene på god praksis).

Ut fra denne vurderingen trekkes konklusjoner. Man finner frem til skolens sterke sider innen skolens valgte område, og til sider som bør utvikles for å bli bedre.

Kvalitetsmål: ELEVPERSPEKTIV

Elevene utvikler lese- og skriveferdigheter i alle fag

- Elevene får veiledning som bidrar til at de utvikler gode lese- og skriveferdigheter
- Elevene opplever at de får lese og skrive i meningsfulle sammenhenger tilpasset sitt nivå
- Elevene viser engasjement gjennom deltagelse og medvirkning i egen lese- og skriveopplæring
- Elevene møter lesing og skriving i alle fag, og på fagenes premisser.

God praksis:

Elevene gir uttrykk for at de får veiledning og hjelp fra de voksne på skolen generelt og spesifikt på lesing og skriving.

Elevene uttrykker at de får lese tekster som er tilpasset deres nivå. På enkelte trinn uttrykker de også at de får velge å lese og skrive tekster om tema som de oppfatter som meningsfulle.

På enkelte trinn opplever vi stort engasjement i muntlig og skriftlig aktivitet, og at elevene medvirker generelt i sin opplæring gjennom valg og deltakelse i klassesituasjonen. Elevene virker motiverte og engasjerte i ulike opplærings situasjoner hvor de jobber med lesing og skriving.

På alle trinn gir lærerne uttrykk for at det arbeides med lesing og skriving i alle fag med bruk av ulike tekster og sjangre. Dette opplever vi at elevene bekrefter på enkelte trinn.

Praksis som kan bli bedre:

Vi har ikke et helhetlig inntrykk av at alle elevene på alle trinn er engasjerte og motiverte i sin læringssituasjon. Dette var noe vi observerte i enkelte klasser og gjennom samtaler med elevene og de ansatte. På enkelte trinn uttrykker elevene at de i liten grad opplever lesing og skriving som meningsfull, og at de i liten grad medvirker i sin egen opplærings situasjon. Vi ser også at elevene i varierende grad engasjeres gjennom elevaktive arbeidsmåter og muntlige kommunikasjons situasjoner med medelever og lærere.

På noen trinn jobbet elevene i stor grad med å besvare spørsmål, og i løpet av uka så vi få eksempler på modellering av skrivestrategier og skriving av lengre, sammenhengende tekster. Videre så vi få eksempler på modellering av gode lesestrategier, som for eksempel kritisk lesing, lesing av sammensatte tekster etc. Dette tror vi er uheldig for elevenes motivasjon og læring.

Samtidig forteller både lærere og elever om en mer variert lese- og skriveopplæring enn det vi har greid å observere i løpet av ei kort vurderingsuke.

Kvalitetsmål: LÆRERPERSPEKTIV

Lærerne planlegger, gjennomfører og følger opp tilpasset lese- og skriveopplæring i alle fag

- Lærerne har en felles forståelse og felles mål for hva lese- og skriveopplæring er
- Lærerne legger til rette for eksplisitt og variert lese - og skriveopplæring tilpasset ulike formål, lese- og skrivesituasjoner
- Lærerne gir underveisvurdering i lese- og skriveprosessen.
- Lærerne bidrar til å skape engasjement for lesing og skriving gjennom at elevene får medvirke i valg av tekster og vurderingsform

God praksis:

Lærerne jobber tett sammen på trinn og gir uttrykk for at de trinnvis har felles forståelse og mål for lese- og skriveopplæringen. Lærerne er opptatt av at det elevene gjør i opplæringen skal ha en hensikt, det skal gi mestring i størst mulig grad og gi en kompetanse elevene kan bruke senere i livet.

På enkelte trinn så vi at det var god variasjon; lærerne bruker ulike tekster, både i innhold og type, og varierer skrivearbeid i forhold til hvilke tema elevene jobber med i de ulike fagene.

På alle trinn uttrykker lærerne at elevene selv får være med å velge lesestoff når dette er naturlig. På enkelte trinn observerte vi dette i vurderingsuka.

Til en viss grad får elevene medvirke og utforske i fagene, kanskje særlig i praktiske og estetiske fag, men lærerne synes det er utfordrende å få til i alle fag.

Praksis som kan bli bedre:

Gjennom samtaler med lærerne og våre observasjoner har vi inntrykk av at arbeidet med å utvikle en felles forståelse for lese- og skriveopplæringen er satt i gang gjennom nettverksarbeidet i kommunen, og at skolen er i startfasen med å definere dette lokalt på skolen.

Vi har sett noen eksempler på tydelig og variert lese- og skriveopplæring tilpasset ulike formål, men vi erfarer at dette ikke er en gjennomgående og helhetlig arbeidsform ved skolen.

Vi opplever at undervisvurdering i lese- og skriveopplæringen blir gitt i dialog med elevene i læringsituasjoner, men det er ingen overordnet felles struktur for dette i skolen som helhet, noe som fører til ulik praksis fra lærer til lærer og fag til fag.

Vi observerer at det er stor variasjon i hvordan lærerne bidrar til å skape engasjement hos elevene gjennom å la elevene medvirke i egen lærings situasjon. Dette bekrefter elevene i samtaler vi har hatt med dem.

Kvalitetsmål: SKOLE-HJEMPERSPEKTIV

Skole og hjem samarbeider om elevenes utvikling i lesing og skriving i alle fag

- Lesing og skriving er tema på foreldremøter og hjem-skolesamtaler på alle trinn.
- Foresatte får informasjon om hvordan de best mulig kan motivere og støtte barna sine i lese- og skriveutviklingen gjennom hele skoleløpet.
- Foresatte opplever lese- og skriveleksene som meningsfulle for sine barn
- Foresatte opplever at de kan ta kontakt med skolen for å få informasjon om barnas lese- og skriveutvikling

God praksis:

Foresatte beskriver en skole hvor det er lett å ta kontakt med lærere og rektor. De beskriver en skole med voksne som gir god omsorg og som ser den enkelte elev.

Foresatte beskriver et generelt godt samarbeid med skolen.

Foresatte forteller at de får informasjon om elevens lese- og skriveutvikling på utviklingsamtaler to ganger i året.

Skolen er raskt ut med informasjon og tilbakemelding når de ser elever som sliter med lesing og/eller skriving.

Alle foresatte har tilgang til ukeplaner og opplever at elevene stort sett arbeider med tilrettelagte og tilpassede lese- og skriveoppgaver.

Foreldrene opplever at de blir noe involvert i leselekser ved at elevene skal lese for en voksen. De opplever at det er en god og fortløpende kommunikasjon. På småtrinn får elevene kommentarer på skrivelekser.

Når det arbeides med motiverende og meningsfylte tema, er det lettere å hjelpe elevene. Stort sett er formål for oppgaver i lesing og skriving klare.

Foresatte synes også det er fint når lekser er gjennomgått i forkant på skolen slik at elevene forstår hva de skal gjøre.

Praksis som kan bli bedre:

En del foresatte opplever at de får lite tilbakemelding om barnets lese- og skriveutvikling.

Noen foresatte hadde ikke opplevelsen av at leseleksen alltid var tilpasset og gjennomgått for elevene, og de nevnte også at en del elever ikke alltid er motivert for arbeid med lesing og skriving.

I samtale med foreldrene fikk vi en oppfatning av at arbeid med lesing og skriving først og fremst er knyttet til norskfaget og ikke like tydelig er en del av andre fag.

Kvalitetsmål: ORGANISASJONSPERSPEKTIV

Skolen som organisasjon legger til rette for at lærerne får økt sin kompetanse i å lede lese- og skriveopplæring i alle fag i samarbeid med kolleger og ledelse

- Skoleledelsen leder arbeidet med kompetanseutvikling, refleksjon og erfaringsutveksling innenfor lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter
- Profesjonsfelleskapet samarbeider om elevenes lese- og skriveutvikling.
- Skolen har et system for å følge opp resultater etter kartleggingsprøver og nasjonale prøver
- Skolen legger til rette for fagsamarbeid som inkluderer lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag

God praksis:

Vi opplever en ledelse som har ønsker og mål for skolens utviklingsarbeid knyttet til lesing og skriving som grunnleggende ferdighet. Skolen deltar i Fosen-nettverket og det var blant annet erfaringer fra dette arbeidet og varierende resultater på nasjonale prøver som var bakgrunnen for valg av vurderingstema. Skoleledelsen er i startfasen av dette arbeidet lokalt på skolen.

Vi opplever at samarbeidet om elevenes lese- og skriveutvikling er tett og godt på enkelt trinn. Elever som ligger under kritisk grense i forhold til lesenivå får tilbud om lesekurs i samarbeid med PPT.

Skolen legger godt til rette for fagsamarbeid som inkluderer lesing og skriving som grunnleggende ferdighet på enkelte trinn.

Praksis som kan bli bedre:

Vi opplever en organisasjon i bevegelse og en ledelse som vil lede, men som er i startfasen av en prosess. Ledelsen trenger å jobbe med forankring av arbeidet med lesing og skriving i alle fag, både strukturelt og helhetlig.

Møtestrukturer og arenaer for utvikling oppleves og uttrykkes av ansatte som mangelfulle, og det er en utfordring å få samlet alle på et felles tidspunkt og få tilstrekkelig tid til utviklingsarbeid. Vi opplever et tett samarbeid innad på trinnene, men det uttrykkes både av skolens ledelse og de ansatte at de har lite innsyn i hvordan andre trinn jobber.

Det er også viktig at øverste leder har nok tid lokalt på skolen, hvilket er en utfordring når rektor er leder på to skoler.

Vi ser at skolen trenger å jobbe mer grundig og systematisk med forberedelse, gjennomføring og oppfølging av nasjonale prøver. Dette er et godt redskap for å skape en felles forståelse for lesing og skriving som grunnleggende ferdighet i alle fag. Ansatte må involveres, og ledelsen må ta en beslutning ut fra dette.

VI. Etterord

Forskning om ekstern skolevurdering konkluderer med at en slik vurdering kan ha stor betydning for utvikling av skolen. Det avhenger imidlertid av hva skolen gjør med sin nye kunnskap etter vurderingsuka.

Gjennom vårt besøk på Brandsfjord skole, opplever vi en skole i utvikling. Ansatte og foresatte uttrykker at de er stolte av skolen, at skolen er oversiktlig, og at det er god kontakt mellom skole, elever og foreldre. Vi opplever at skolen er i startfasen på arbeidet med å jobbe med en tydelig lese- og skriveopplæring i alle fag på alle trinn.

Avslutningsvis har vurdererne stilt noen spørsmål til refleksjon. Veilederne fra NTNU skal bistå skolen i etterkant av skolevurderingen, og disse spørsmålene kan brukes i dette etterarbeidet.

- Hvordan kan alle lærere bidra til meningsfull lese- og skriveopplæring?
- Hvordan kan lærerne samarbeide og drive erfaringsdeling omkring god og meningsfull lese- og skriveopplæring?
- Hvordan kan lærere samarbeide og dele erfaringer omkring valg av læremidler og arbeidsmåter?
- I LK20 står det at elevene skal få medvirke og få rike muligheter til å utvikle skaperglede, engasjement og utforskertrang. Hvordan imøtekomme dette i lese- og skriveopplæringa?

- Hvordan gi opplæring i ulike lese- og skrivestrategier slik at elevene får økt lese- og skrivekompetanse?
- Hvordan veilede elevene til økt lese- og skrivekompetanse i alle fag?
- Hvordan følger skolen opp resultatene fra nasjonale prøver på en pedagogisk måte?
- Hvordan bruke både analoge og digitale verktøy på en formålstjenlig måte i lese- og skriveopplæringa?
- Hvordan sette søkelys på innhold, form og formål for elevene, slik at elevene vet hvorfor de skriver, hva de skal skrive om og hvem som er mottakerne av det de har skrevet?

Vi vil med dette ønske Brandsfjord skole lykke til med å videreutvikle det kollektive arbeidet med lesing og skiving i alle fag på alle trinn. Vi håper og tror at arbeidet vil bidra til å styrke skolens "vi-følelse" og kompetanse som lærende organisasjon, også i framtidige utviklingsarbeid.

Videre arbeid etter ekstern skolevurdering

Etter at vurderingen er over og rapporten er ferdig, starter skolens utviklingsarbeid. Prosessen styres av skoleledelsen og følges opp av skoleeier.

Rektors ansvar:

- Skolevurdererne presenterer rapporten for personalet ved skolen. Rektor sørger for at oppvekstansvarlig, politisk skoleeier, PPT, elevråd og FAU er representert når rapporten legges fram.
- Rapporten sendes umiddelbart til oppvekstansvarlig.
- Rektor melder innen 1 uke tilbake til utviklingsveileder om erfaringer med ekstern skolevurdering på tilsendt skjema.
- Innen 8 måneder:
 - Rektor presenterer rapporten for politikerne i hovedutvalg for oppvekst med oppvekstansvarlig i kommunen til stede.
 - På bakgrunn av det som kommer fram i rapporten setter rektor, i samarbeid med fagpersoner fra NTNU, opp en prioritert plan for forbedringstiltak. Rektor presenterer plan for forbedringstiltak på rektormøte og for skoleeier.
 - Det foretas en skriftlig evaluering av tiltakene. Har arbeidet med rapporten ført til de endringer man ønsker?

I denne prosessen er det viktig at vi hører på flere stemmer, både skoleeier, ansatte ved skolen og ikke minst foreldre og elever.

Evalueringen sendes oppvekstansvarlig og presenteres for politikerne i hovedutvalg for oppvekst.

Tilbakemelding på arbeidet med utfordringene i vurderingsrapporten skjer som del av tilstandsrapporten/årsmeldinga hvert år til skoleeier.

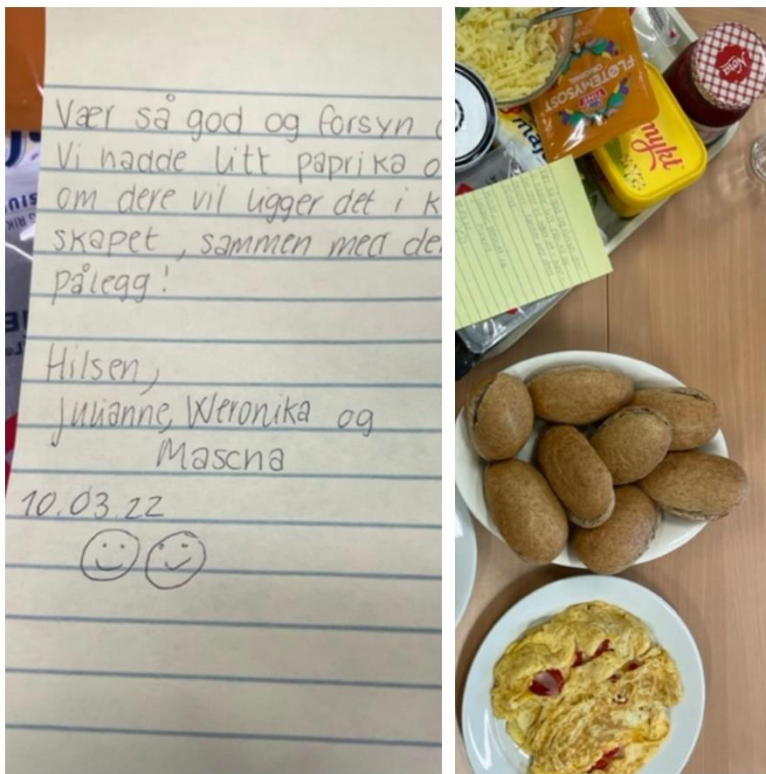
Skoleeiers / oppvekstansvarliges ansvar:

- Skoleeier/oppvekstansvarlig involveres i valg av tema for ekstern vurdering.
- Tema forankres i kommunens/skolens satsingsområder.
- Oppvekstansvarlige har veiledningsansvar/oppfølgingsansvar.
- Rapporten tas inn i lederavtalen med rektorene og brukes i utviklingssamtalene.
- Rapporten skal være et verktøy i en utviklingsplan på skole/kommunenivå.
- Rapporten skal inn i tilstandsrapporten eller som vedlegg til denne.
- Oppvekstansvarlig etterspør evalueringen etter 8 måneder.

Veien videre

- *Stikkord om planlagte tiltak. Hvordan kan de sterke sidene til skolen brukes i det videre arbeidet.*

Det er rektors oppgave å konkludere om hvordan skolen skal jobbe videre ut fra det vurdererne konkluderer med i punkt 5 og 6. Dette er rektors "stafettpinne" som han/hun bør si litt om når dere har lagt fram denne rapporten. (Da må vurdererne gi ham/henne konklusjonene i god tid før rapporten blir lagt frem for personalet, slik at han/hun får tid til å tenke).

En deilig lunsj laget av ALF-gjengen ved u-trinn 😊 Takk!

Vedlegg A. Tidsplan og aktiviteter

Forut for vurderingsuka på skolen, har det vært kontakt mellom vurderere og skole, og data er innhentet. Det er utarbeidet en tidsplan for prosessen. Framtidsbildet er utarbeidet og diskutert og forandret i samspill med skolens personale. Personalet har gjennomført en organisasjonsundersøkelse og en ståstedsanalyse som veilederne har vært med på å oppsummere. Samtaleguider er utarbeidet og møte med foresatte planlagt. Det er avsatt inntil tre dager (fire dager på store skoler) til selve vurderingen. Dette innebærer i hovedsak en startdag der vurdererne og rektor/ledelse og personalet møtes for første gang. Så starter informasjonsinnhenting gjennom samtaler, møter, observasjon o.l. Alle data sammenstilles, og vurdererne leter etter mønster i materiale og speiler det mot framtidsbildet. Rapport skrives og legges fram for personalet den tredje dagen.

Å gjennomføre ei kvalitetsvurdering på 3 dager er knapp tid, og innebærer en avgrensning av temaet.

Timeplan uke 10, ekstern vurdering

Tid	Mandag 07.03.	Tirsdag 08.03.	Onsdag 09.03.	Torsdag 10.03.
08.00-08.30		Møte med rektor	Møte med rektor	
08.30-09.00	08.30-08.45 Morgenmøte med vurdererne (har fast møtetid)			
09.00-09.45	Observasjon 1.-4. matematikk	Observasjon 5.-7. norsk	Observasjon Førskoledag 8.-10. Kroppsøving	Samtale skoleledelse – inspektør og rektor
09.45-09.55	Friminutt		Friminutt	Møte med rektor
09.55-10.40	Observasjon 1.-4. norsk	Observasjon 5.-7. norsk	Observasjon valg fag (friluftsliv/ programmering) 8.-10.	Observasjon 5.-7. musikk
10.40-11.25		Observasjon 5.-7. matematikk		Observasjon 1.-4. matematikk
11.25-11.45	Spising		Spising	Spising
11.45-12.05	Friminutt		Friminutt	Friminutt
12.05-12.50	Observasjon 8.-10. naturfag	Observasjon 1.-4. engelsk	Samtale med Line (kontaktlærer 1.-4./førscole)	Observasjon 8.-10. engelsk
12.50-13.35	Observasjon 8.-10 samfunnsfag	Observasjon 1.-2. musikk	Observasjon 5.-7. krle	Observasjon 8.-10. norsk
13.35-13.45	Friminutt		Friminutt	Samtaletid elever 1.-4.
13.45-14.30	Samtaletid med 8.-10.elever		Samtaletid med mellomtrinn	Samtaletid elever 5.-7.
14.30-14.45				Observasjon 8.-10. engelsk
14.45-16.00	Samtaletid med småtrinn		Samtaletid med ungdomstrinn	
				Rapportfremlegg 14.45

Vedlegg B. Metoder

Skolen har allerede en del data gjennom ståstedsanalysen og organisasjonsanalysen, som utgjør et godt grunnlag for utvelgelse av område for ekstern vurdering. For å sikre god forankring og at alle stemmer blir hørt, hentes det inn data fra flere andre kilder (kildetriangulering). For å få best mulig kvalitet på informanter fra elevene ber en rektor i samarbeid med kontaktlærere plukke ut elever som skal intervjues.

Rektor får også ansvaret for å sette opp en plan for intervju med personalet slik at skolen kan fungere under vurderingsuka.

Alle intervju er gruppeintervju.

Tema og tid til rådighet virker inn på valg av metode. I prosessen på denne skolen er følgende metoder benyttet:

Her må dere legge til og trekke fra og skrive mer utfyllende der det er behov!

Ståstedsanalyse og Organisasjonsanalyse

Ståstedsanalysen ble sendt ut og gjennomført av lærerne.

Diskusjon og gjennomgang i deler av personalet

Dokumentanalyse

I tillegg til organisasjonsanalyse og ståstedsanalyse sender skolen diverse relevante dokument til vurderer, for eksempel virksomhetsplan, arbeidsplaner, resultater av undersøkelser på skolen osv. Disse ble utsendt til vurdererne.

Samtaleguider

For å fange lik tematikk, har vurdererne i forkant utarbeidet ulike samtaleguider til hjelp for samtaler med henholdsvis elevgrupper, foreldre og ulike grupper medarbeidere på skolen. Spørsmålene i disse samtaleguidene er alle hentet fra framtidens tegn på god praksis.

Vedlegg C. Tomme samtaleguider

Samtaleguide elever – Brandsfjord skole

Elevene utvikler lese- og skriveferdigheter i alle fag

Tegn på god praksis	Spørsmål	Svar
	Hva er bra med skolen din?	
Elevene får veiledning som bidrar til at de utvikler gode lese- og skriveferdigheter	Vet dere hva en lesestrategi er? Hvordan jobber dere med en tekst etter at dere har lest den? Hvordan veileder (hjelper) de voksne på skolen dere til å bli flinkere til å lese og skrive? - (modellere, viser, forklarer og sier noe som gjør deg motivert) Leser dere for lærer? På hvilken måte skjer dette? Hvordan vet dere hva dere trenger å jobbe med for å bli bedre til å lese og skrive? Hvem leser det du/dere skriver på skolen? Får dere tilbakemeldinger på lesing (muntlig) og skriving? Hva slags?	
Elevene opplever at de får lese og skrive i meningsfulle sammenhenger tilpasset sitt nivå	Hva bruker dere mest når dere skriver? (Skrivebok/ark/lpad/PC, annet) Hva gjør dere om dere synes lese- og skriveoppgavene dere får er for vanskelige? Hva gjør dere om dere synes lese- og skriveoppgavene dere får er for lette? Får dere den hjelpen dere trenger fra de voksne? Får dere tekster, oppgaver og aktiviteter som er tilpasset deg og ditt nivå?	
Elevene viser engasjement gjennom deltagelse og medvirkning i egen lese- og skriveopplæring	Hva synes dere det er spennende å lese om? Hva liker dere best å lese? Hva er det spennende/interessant å lese om? Hva synes dere det er spennende å skrive om? Hvordan liker dere best å skrive? (Samarbeid/individuell?) Hvor ofte samarbeider dere i skriving? Får dere være med å bestemme hvilke tema dere skal jobbe med i forskjellige fag? Har dere tenkt over hvordan dere skal jobbe for å bli bedre til å lese/skrive? Hva er det viktig å kunne når man skal skrive? Hva er viktig å kunne når man skal lese? Hvorfor er det viktig å kunne lese og skrive?	
	I hvilke fag bruker dere digitale hjelpemidler? Hvilke hjelpemidler har dere? Hva jobber dere med når dere bruker digitale hjelpemidler?	
Elevene møter lesing og skriving i alle fag, og på fagenes premisser	I hvilke fag jobber dere med lesing og skriving? Hva slags lese- og skriveoppgaver har dere i de ulike fagene? Hvor ofte leser dere tekster? Hvordan leser dere tekster? Hvordan snakker dere om ulike tekster dere leser?	

Samtale med ansatte - Brandsfjord skole

Lærerne planlegger, gjennomfører og følger opp tilpasset lese- og skriveopplæring i alle fag

	SPØRSMÅL	SVAR
Tegn på god praksis:		
	Hva er bra med skolen din?	
Lærerne har en felles forståelse og felles mål for hva lese- og skriveopplæring er	Hva er god skrive- og leseopplæring?	
	Hvordan planlegger du lese- og skriveopplæringa i dine fag?	
	Hva omfatter grunnleggende lese- og skriveferdigheter i dine fag?	
	I hvilke fora snakker lærerne sammen om, og skaper felles forståelse for lese- og skriveopplæringen?	
Lærerne bidrar til å skape engasjement for lesing og skriving gjennom at elevene får medvirke i valg av tekster og vurderingsform	Hvordan får elevene medvirke og utforske seg fram i dine fag?	
	Hvordan legger dere til rette for elevenes deltagelse og medvirkning i egen lese- og skriveprosess?	
	Hvordan motiverer dere elevene til å kommunisere egne tanker, meninger og læring gjennom lesing og skriving i forskjellige fag?	
	På hvilken måte snakker du med dine elever om hvorfor lesing og skriving er viktig?	
Lærerne gir underveisvurdering i lese- og skriveprosessen	Hvordan foregår underveisvurderingen i klasserommet?	
	Hvordan tilrettelegger dere lese- og skriveprosessen i klasserommet?	
	Opplever du at det er aksept for prøving og feiling i ditt klasserom?	
	Hvordan legger du til rette for praktisk og variert undervisning i dine fag?	
	Hvordan utvikler du din egen praksis mht. dette?	
Lærerne legger til rette for eksplisitt og variert lese- og skriveopplæring tilpasset ulike formål, lese- og skrivesituasjoner	Hvordan innhenter du informasjon om dine elevers faglige nivå når det kommer til lesing og skriving?	
	På hvilken måte tilpasser du skriveoppgaver til elevenes nivå?	
	På hvilken måte tilpasser du leseoppgaver til elevenes nivå?	
	Hvordan bevisstgjør dere elevene på de ulike teksttyper i forskjellige fag?	
	Hvordan legger du til rette for variert lese- og skriveopplæring for elevene dine?	

Samtale med ledelsen - Brandsfjord skole

Skolen som organisasjon legger til rette for at lærerne får økt sin kompetanse i å lede lese- og skriveopplæring

Tegn på god praksis:	SPØRSMÅL	SVAR
	Hva er bra med skolen din?	
Skoleledelsen leder arbeidet med kompetanseutvikling, refleksjon og erfaringsutveksling innenfor lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter	Hvordan foregår deling av kompetanse ved Brandsfjord skole?	
	Hvilke arenaer benyttes til deling av kompetanse?	
	Hvordan er engasjementet blant de ansatte når deling skal foregå?	
	Hvilke mål har ledelsen for dette arbeidet, og hvordan ligger dere an i forhold til dette?	
Profesjonsfellesskapet samarbeider om elevenes lese- og skriveutvikling.	Hvordan foregår dette samarbeidet på tvers av fag på samme trinn?	
	Hvordan foregår dette samarbeidet på tvers av trinn?	
	Beskriv motivasjonen for samarbeid i kollegiet omkring elevens lese- og skriveutvikling	
	Hvilke rutiner har dere for å sikre at profesjonsfellesskapet har fokus på samarbeid om elevenes lese- og skriveutvikling i alle fag?	
Skolen har et system for å følge opp resultater etter kartleggingsprøver og nasjonale prøver	Hva slags system har skolen for oppfølging av kartlegging?	
	Hvordan kommuniseres dette ut til foresatte?	
	Hvordan blir dette tatt med inn i videre planer for undervisningen?	
	Hvordan blir dette jobbet med de elevene det gjelder? I forkant av prøvene/ I etterkant av prøvene?	
	Hvordan sikrer dere at alle benytter de metoder og læremidler som profesjonsfellesskapet har blitt enige om? (Lojalitet til bestemmelser)	
Skolen legger til rette for fagsamarbeid som inkluderer lesing og skriving som grunnleggende ferdigheter i alle fag	Hvilke møtestrukturer har dere for fagsamarbeid på Brandsfjord skole?	
	Har dere nok tid til felles fagsamarbeid og utviklingstid på Brandsfjord skole? ev hvis ikke hva mangler dere?	
	Hvordan foregår prosesser når profesjonsfellesskapet skal drøfte hvilke lese- og skrivemetoder og læremidler skolen skal bruke?	
	Hvordan samarbeider man på tvers av fag i forhold til lesing og skriving?	
	På hvilken måte utnytter dere elevenes kompetanse og lese og skriveferdigheter på tvers av fag?	

Samtale med foreldre-foresatte ved Brandsfjord skole

Skole og hjem samarbeider om elevenes utvikling i lesing og skriving i alle fag

Tegn på god praksis:	SPØRSMÅL	SVAR
	Hva er bra med Brandsfjord skole?	
Lesing og skriving er tema på foreldremøter	Hvordan får dere som foresatte tilbakemeldinger fra skolen om barnas lese- og skriveutvikling i fagene?	
Lesing og skriving er tema i utviklingssamtaler	(På hvilken måte er lesing og skriving tema på foreldremøter? I utviklingssamtaler?)	
Foresatte får informasjon om hvordan de best mulig kan motivere og støtte barna sine i lese- og skriveutviklingen gjennom hele skoleløpet	På hvilke måter bidrar skolen til at dere best mulig kan motivere og støtte barna i lese- og skriveutviklingen i de ulike fagene på alle trinn?	
	Oppelever dere at det er lett å hjelpe, og motivere barna deres med lesing og skriving? Hvorfor, hvorfor ikke?	
	Beskriv hvilke tilbakemeldinger skolen gir for å støtte barn og foresatte underveis i lese- og skriveutviklingen	
Foresatte opplever lese- og skriveleksene som meningsfulle for sine barn	Hvordan opplever dere barnas motivasjon for lesing og skriving?	
	Oppelever dere at lese- og skriveoppgaver/lekser er meningsfulle for barna deres?	
	Lese- og skriveoppgaver har et klart formål	
	I hvilke fag får barna lese- og skrivelekser?	
	Hvordan jobber skolen med lesing og skriving i forskjellige fag? Nevn gjerne eksempler	
	Hvilke digitale hjelpemidler bruker barna på skolen? Hvordan synes dere motivasjonen for lesing og skriving er når barna bruker digitale hjelpemidler kontra «vanlig» lesing og skriving?	
Foresatte opplever at de kan ta kontakt med skolen for å få informasjon om barnas lese- og skriveutvikling	Hvordan hjelper skolen dere som foresatte hvis barnet har utfordringer med lesing og/eller skriving?	
	Hvordan opplever dere foresatte at dere blir involvert i barnas lese- og skriveutvikling i alle fag?	
	Det er lett å ta kontakt med skolen for å få informasjon om barns lese- og skriveutvikling (utdyp gjerne)	

